

Prezenta lucrare conține _____ pagini

SIMULARE JUDEȚEANĂ
EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Mai 2025

Limba și literatura română

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
.....
Prenumele:.....
.....
Școala de proveniență:.....
.....
Centrul de examen:.....
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește cu atenție fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

Textul 1

De după dealuri arse și trudite,
Înălță creste albe nori de plumb.
S-adună-n iarbă umbre încâlcite
Și, aspru, geme vântul prin porumb.

Câmpia de paragină și scrum
Întinde brațe lungi de colb în drum,
Apoi își strânge sufletu-n păduri,
Căscând în râpi dogoritoare guri...

Dar norii sterpi coboară-n depărtare,
Și-abia vibrează dincolo de zare
Un tunet lung, cu prăbușiri de stâncă...
Iar soarele s-arată alb și mat.

Și-ntâia rază de lumină pare
Un fulger mort, ce rătăcește încă
Pe câmpul prăfuit și resemnat.

Otilia Cazimir, *Iulie*

Textul 2

Mi-am petrecut concediile ultimilor ani la casa părintească din Aiud, județul Alba. Un orașel cu puțin peste 20.000 de locuitori, bine ascuns între dealurile prietenoase din Ardeal, scăldate mai mereu într-o lumină despre care pictorul Horia Cucerzan, născut la Blaj, spunea că are culoarea mierii. Am încercat să revăd locurile pe care le străbătusem cu pasul, copil fiind, în drumeții de o zi-două, cu rucsacul în spate, să-mi amintesc poveștile lor, să observ în ce fel le-a schimbat trecerea timpului și cum le percepe adultul care am devenit.

În Cheile Aiudului, numite și Cheile Vălișoarei, nu mai fusesem de 20 de ani. Noi le spuneam, și mai simplu, Cheile Poienii. Aflate în estul Munților Trascău, la 15 kilometri de Aiud, pe drumul către Rimetea, erau unul dintre locurile ideale pentru a-ți petrece o duminică din două, când numărul autoturismului din dotare, cu soț sau fără, îți permitea să te deplasezi. Pe dreapta, te întâmpină Colțul Cetății și Colțul Diacului, cu altitudini care pornesc de la peste 400 m și ajung la aproape 800. Mai înalt este Peretele Bogza, situat în partea stângă a drumului dinspre Aiud. El oferă trasee mai aventuroase pentru amatorii de alpinism și este și un loc propice zborului cu parapanta, cu aterizare în interiorul Cheilor. În anul 2000, zona a fost declarată arie protejată, de importanță geomorfică și botanică.

Am crescut cu ochii la alpiniștii din Cheile Aiudului, în vremea în care stâncile mi se păreau și mai amenințătoare, atingând cerul. La poalele lor, într-un spațiu apărut, exista un castel vechi, care-și mai păstra încă turnurile și meterezele, și câteva căsuțe de lemn. În anii '80, pâraul Aiudului care străbate Cheile era loc de picnic, fotbal sau tenis. În timp ce mama pregătea cartofii pentru ceaun și salata, făceam cu tata o plimbare până la castel și uneori urcam într-unul dintre turnuri. De acolo, se vedea tot locul ca-n palmă – valea, stâncile, drumul, mașinile parcate, cățărătorii care se opreau la căsuțe. Ocheam mașina noastră roșie de departe și o strigam pe mama, în ciuda protestelor tatălui meu, care spunea că nu are cum să mă audă. Dar ea mă vedea și îmi făcea mereu un semn. Înțelegeam din asta că masa e gata și mă grăbeam să cobor.

Rimetea este cunoscută drept localitatea din județul Alba cu case albe și ferestre verzi. Arhitectura unică, de secol XIX, cu influențe secuiești și nemțești, a făcut ca această comună să fie cea dintâi distinsă de Comisia Europeană cu premiul „Europa Nostra” pentru conservarea patrimoniului cultural și arhitectonic, în 1999. Casele au fost construite în jurul anului 1870, după un incendiu, și de atunci au fost frumos întreținute. Din cele peste 300, mai mult de jumătate sunt albe.

Comuna, vestită și pentru muzeul etnografic și moara de apă, este străjuită de Piatra Secuiului, atât de aproape și de abruptă încât se crede că, în acest loc, soarele răsare de două ori: o dată pentru întreaga lume și a doua oară când apare de după munte, pentru Rimetea. Despre acest masiv muntos, cu înălțimea maximă de 1129 m, mama îmi spunea, în copilărie, că seamănă cu un uriaș culcat pe spate. Îmi arăta capul căzut, pieptul, conturul corpului, picioarele, iar eu încercam să-l vizualizez.

La 5 km sud-vest de Rimetea, pe o stâncă, se mai păstrează ruinele unei construcții medievale impunătoare. Cetatea Trascăului, numită și Colțești, după satul din care se poate urca până la ea, are pe turnul nordic, înalt de aproximativ 20 m, o inscripție care menționează că familia nobililor Thoroczky a construit castelul în secolul al XIII-lea. Am urcat la Cetatea Trascăului în luna iulie a anului trecut, pe un drum șerpuit din satul Colțești, trecând pe lângă căpițe de fân sau pe sub copaci umbroși, având în fața ochilor, tot mai aproape, meterezele ca niște dinți ce păreau a mușca din albastrul netulburat al cerului. Într-o oră am ajuns la ruinele cetății, cu ziduri groase, la o altitudine de puțin peste 700 m. Adevărata comoară o reprezintă priveliștea de sus, o panoramă completă asupra zonei de nord a Munților Trascău, cu Cheile Aiudului în dreapta, satul Colțești jos, în față, și Colții Trascăului în partea stângă.

Pe drumul de la Aiud la Alba-Iulia, cotind spre nord-vest în orașul Teiuș, se ajunge, în 40 de minute, la unul dintre cele mai vechi așezăminte ortodoxe din Transilvania: Mănăstirea Râmeț. Considerate a fi cel mai mare obiectiv natural din Munții Trascăului, Cheile Râmețului sunt decorul ideal pentru o mănăstire ridicată în secolul al XIV-lea, cu o istorie zbuciumată. În urma revărsării pâraului Pleașa, din 1926 a stat patru ani îngropată în mâl și pietre, până la înălțimea de 1,60 m, pictura interioară fiind distrusă. Pentru a fi salvată de la distrugere, în 1988, biserica veche, ce are în interior opt straturi suprapuse de pictură murală, a fost ridicată 2 metri și 8 centimetri. Concomitent, a fost construită biserica nouă, cu Hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel.

<https://dilemaveche.ro/amp/sectiune/tema-saptamanii/comoara-dintre-dealuri>

A.

1. Completează spațiile punctate cu informațiile din textul 2.

2 puncte

Cheile Poienii se află în Munților Trascău, la kilometri de Aiud, pe drumul către Rimetea.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Comuna Rimetea este străjuită de

2 puncte

- a. Munții Trascău.
- b. Cheile Aiudului.
- c. Piatra Secuiului.
- d. Cetatea Trascăului.

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
În urma revărsării pârâului Pleașa, din 1926, mănăstirea Râmeț a stat patru ani îngropată în

2 puncte

- a. mâl și pietre.
- b. ierburi și mâl.
- c. apa pârâului.
- d. vegetația de lângă pârâu.

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Câmpia își strânge sufletul

2 puncte

- a. după dealuri.
- b. în păduri.
- c. în drum.
- d. în râpi.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
În poezie este descris un peisaj de vară.		
Vântul geme printre norii de plumb.		
Ultima rază de lumină este asemenea unui fulger mort.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Colțul Cetății și Colțul Diacului au altitudini care pornesc de la sub 400 m și ajung la aproape 800.		
Rimetea este cunoscută drept localitatea din județul Arad cu case albe și ferestre verzi.		
Mănăstirea Râmeț este unul dintre cele mai vechi așezăminte ortodoxe din Transilvania.		

6. Transcrie, din textul 1, două figuri de stil diferite, precizând felul acestora.

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

8. Crezi că, oricât ne-am îndepărta de locurile în care am copilărit, simțim nevoia să le revedem? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. 6 puncte

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care conține doar cuvinte în care numărul de litere este egal cu numărul de sunete este:

- a. „încâlcite”, „erau”.
- b. „Cheile”, „geme”.
- c. „trecerea”, „ortodoxe”.
- d. „distrugere”, „percepe”.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a. „drumeție”, „lacurile”.
- b. „albastrul”, „muntos”.
- c. „câmpia”, „nemțești”.
- d. „umbroși”, „corpului”.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sinonimele cuvintelor subliniate în enunțul: „Am încercat să revăd locurile pe care le străbătusem cu pasul, copil fiind, în drumeții de o zi-două, cu rucsacul în spate, să-mi amintesc poveștile lor, să observ în ce fel le-a schimbat trecerea timpului și cum le percepe adultul care am devenit.” sunt, în ordine:

- a. traversasem, încasa.
- b. parcursesem, înțelege.
- c. mersesem, simțise.
- d. călătorisem, observase.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Cuvintele subliniate în enunțul „Am urcat la Cetatea Trascăului în luna iulie a anului trecut, pe un drum șerpuit din satul Colțești, trecând pe lângă câpițe de fân sau pe sub copaci umbroși, având în fața ochilor, tot mai aproape, meterezele ca niște dinți ce păreau a mușca din albastrul netulburat al cerului.” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a. sens figurat, sens figurat.
- b. sens propriu, sens figurat.
- c. sens figurat, sens propriu.
- d. sens propriu, sens propriu.

5. Selectează, din fragmentul următor, trei predicate, menționând felul lor: „El oferă trasee mai aventuroase pentru amatorii de alpinism și este și un loc propice zborului cu parapanta, cu aterizare în interiorul Cheilor. În anul 2000, zona a fost declarată arie protejată, de importanță geomorfică și botanică.”

6 puncte

Predicatele	Felul predicatelor

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care substantivul comun „câmpia” să fie în cazul genitiv (1) și un enunț interogativ, în care numeralul cardinal „20” să fie atribut (2).

6 puncte

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: „În anii '80, pâraul Aiudului care străbate Cheile era loc de picnic, fotbal sau tenis.”

6 puncte

8. Completează enunțul următor, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

6 puncte

_____ (a picta, supin) copacii _____ (a înflori, adjectiv participial) în timpul _____ (primăvară, genitiv, singular) nu este greu, însă _____ (a fi, condițional-optativ, prezent) imposibil _____ (a surprinde, conjunctiv, prezent, persoana a II-a, singular) într-un tablou mireasma _____ (intens, superlativ relativ de superioritate) a grădinii trezite la o nouă viață.

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Imaginează-ți că ai călătorit în localitatea Rimetea și ai vizitat Cetatea Trascăului. Redactează o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/ a unui sentiment din timpul acestei călătorii, incluzând o secvență descriptivă și o secvență explicativă de minimum 30 de cuvinte fiecare.

Data redactării notei de jurnal este 6 mai 2025.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.